

Ką turėtume žinoti apie burnos vėžį?

Vasaris – burnos vėžio profilaktikos mėnuo. Lietuvoje burnos ir ryklės vėžys sudaro apie 3 procentus visų onkologinių ligų atvejų. Tai piktybinė liga, apie kurią visuomenėje dar mažai žinoma. Net apie 75–80 procentų burnos vėžio atvejų mūsų šalyje aptinkama jau pažengusios stadijos. Kuo anksčiau aptinkamas vėžys, tuo gydymas būna sėkmingesnis.

Kada jau reikėtų susirūpinti? Daugeliu atvejų gleivinėje atsiranda ikivėžinių pakitimų. Burnoje gali atsirasti patinimas, paburkimas, sustorėjimas, guzelis arba šiurkštus, žaizdotas, šašuotas, negyjantis plotelis. Viena priežastis, kodėl burnos vėžys dažnai būna smarkiai išvešėjęs, tai – delseimas. Aptikę tam tikrų gleivinės pakitimų daugelis žmonių neskuba kreiptis į medikus, nes nieko neskauda. Tačiau skausmas – jau vėlyvos stadijos ženklas. Ilgai negyjanti žaizdelė ar opa burnoje, ant lūpos – vienas dažnesnių burnos vėžio simptomų. Jei tokia žaizdelė išlieka kelias savaites, pasikonsultuoti su gydytoju būtina. Kiti simptomai, kurių nevertėtų praleisti pro akis, – skausminga, patinusi ar kraujuojanti raudonos ar baltos spalvos dėmelė ant dantenu, liežuvio, tonzilių ar burnos gleivinės, gumbelis ant lūpos, burnoje, kakle ar gerklėje, standus darinys žando gleivinėje.

Dėl ko susergama burnos vėžiu? Nuolat dirginama burnos gleivinė – dažna priežastis, dėl kurios išsivysto burnos vėžys. Taip gali atsitikti piktnaudžiaujant alkoholiu, tabaku. Burnos vėžys taip pat grasina jauniems žmonėms, kurie užsikrėtę žmogaus papilomos virusu (ŽPV). Rūkantiems rizika susirgti burnos vėžiu yra 15 kartų didesnė nei nerūkantiems. Ne ką mažiau pavojingas ir piktnaudžiavimas alkoholiu. Vartojant alkoholį kartu su tabaku rizika susirgti burnos ir burninės ryklės dalies vėžiu išauga net keletą kartų. Manoma, kad šie du veiksniai stiprina vienas kito poveikį. Lėtinis gleivinės dirginimas taip pat gali priartinti burnos vėžį, nes kuo daugiau dantų trūksta, tuo daugiau protezų burnoje, labiau alinama burnos gleivinė. Gleivinę ypač žeidžia nepritaikyti dantų protezai.

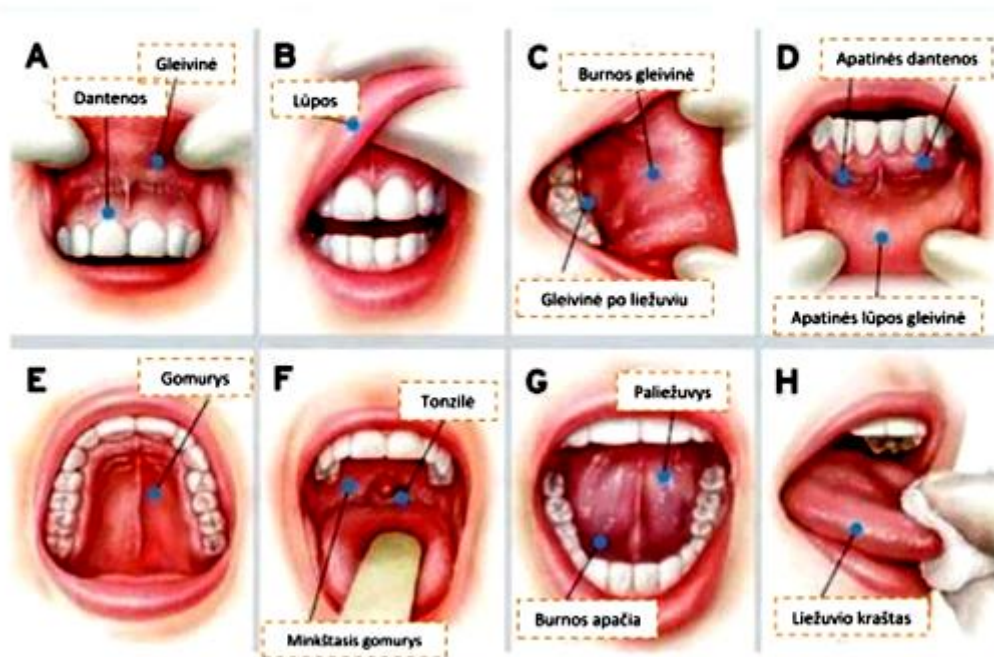
Kaip būtų galima apsisaugoti?

Burnos vėžio riziką galima sumažinti metant ar nepradedant rūkyti, vengiant alkoholio, valgant daug vaisių ir daržovių, vengiant ilgalaikio saulės poveikio lūpoms. Iš dalies šios ligos galėtų padėti išvengti ar bent jau kuo anksčiau ją nustatyti reguliarus lankymasis pas odontologą.

8 BURNOS VĖŽIO PREVENCIJOS ŽINGSNIAI

GALIMI BURNOS VĖŽIO SIMPTOMAI: BURNOJE GALI ATSIIRASTI PATINIMAS, PABURKIMAS, SUSTORĖJIMAS, GUZELIS ARBA ŠIURKŠTUS, ŽAIZDOTAS, ŠAŠUOTAS, NEGYJANTIS PLOTELIS. BURNOS VĖŽIUI BŪDINGA: BALTOŠ, RAUDONOS ARBA MARGOS ŽYMĖS BURNOJE. IVAIRŪS BURNOS GLEIVINĖS KRAUJAVIMAS, SKAUSMAS, TEMPIMO, DEGINIMO, JAUTRUMO AR TIRPIMO POJŪTIS BURNOJE.

APŽIURĖK! ATPAŽINK! APSILANKYK!

**PASTEBĖJUS BENT MENKIAUSIUS PAKITIMUS PASITARKITE SU
ŠEIMOS GYDYTOJU AR ODONTOLOGU**

Informaciją, pasinaudojant straipsniu "Burnos vėžys" (www.iveikvezi.lt), parengė Visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči sveikatos priežiūrą mokykloje, Laima Miliukienė